

Stockholm den 9 februari 2017

R-2016/2164

Till Finansdepartementet

Fi2016/03965/S1

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 14 november 2016 beretts tillfälle att avge yttrande över betänkandet Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

Slopat kapitalandelskrav

Förslaget att ta bort kapitalandelskravet om fyra (4) procent och i stället ersätta detta med ett neutralt och individuellt löneunderlag tillstyrks.

Genom att ersätta det nu gällande kapitalandelskravet med ett individuellt löneunderlag uppnås neutralitet mellan företag med få respektive många aktieägare. Advokatsamfundet var redan vid införandet av kapitalandelskravet starkt kritiskt mot detta och förutsåg negativa tröskeeffekter. Dessa innebar att företag med upp till 25 likaägande aktieägare kunde erhålla betydande skattefördelar, i förhållande till företag med 26 likaägande aktieägare. Utredningens förslag att ta bort nu gällande kapitalandelskrav och i stället ersätta detta med ett neutralt och individuellt löneunderlag, som ger en likabehandling oavsett antal aktieägare, är därför önskvärt.

Det lönebaserade utrymmet

Advokatsamfundet motsätter sig inte att löneuttagskravet justeras upp. Den föreslagna höjningen är dock för kraftfull. Det ska i detta sammanhang noteras att löneuttagskravet är en stupstocksregel, som innebär att om den skattskyldige tar ut en krona för lite i lön, så går den skattskyldige miste om hela det föreslagna skatteincitamentet med det lönebaserade utrymmet. Detta innebär sammantaget att för kraftfulla höjningar kan bli skadliga för företagen. Förslaget med för kraftigt höjda löneuttagskrav kan ge ett skatteincitament att ta ut löner, som egentligen inte kan bäras av företaget. En höjning av löneuttagskravet måste i stället utgå ifrån att vara en rimlig avvägning mellan löneuttag och utdelning. Mot den bakgrunden bör takbeloppet inte överstiga 12 inkomstbasbelopp.

Advokatsamfundet avstyrker den föreslagna trappan för beräkning av det lönebaserade utrymmet. Denna del av förslaget skapar ytterligare komplexitet i ett redan komplext regelsystem. Därtill missgynnar denna del av förslaget den positiva effekt, som det innebär att sprida ägande i företag. Detta eftersom förslaget innebär att de nya ägarna måste uppfylla det förhöjda löneuttagskravet (se ovan), samtidigt som deras individuella lönebaserade utrymme delas upp i ”trappor”. Om en försämring skulle vara nödvändig är det bättre att behålla nuvarande system med en rak procentsats, som då i stället sänks från dagens 50 procent till exempelvis 40 procent.

Förenklingsregeln

När regeln ändrades år 2012 underströk regeringen att förenklingsregeln fyller en viktig funktion för företag med begränsat kapital och med få anställda. Vidare framhöll regeringen att det är viktigt att stimulera bildandet av nya företag och att förenkla för delägare i mindre fåmansföretag. Advokatsamfundet anser att dessa argument fortfarande är gällande.

Utredningen föreslår en reducering av schablonbeloppet; från två och trefjärdedelars till ett och trefjärdedelars inkomstbasbelopp. Detta innebär en betydande försämring för delägare i nybildade fåmansföretag och för fåmansföretag med få delägare och låga lönekostnader. Av betänkandet framgår att den föreslagna förändringen skulle påverka nästan 75 procent av fåmansföretagarna.

Advokatsamfundet avstyrker därför förslaget till ändring av förenklingsregeln och anser att nuvarande nivå ska bibehållas.

Komplext regelsystem

Det bör påpekas att 3:12-systemet har kommit att bli svåröverskådligt och komplext. Denna komplexitet hämmar per definition entreprenörskap och leder i stället till osäkerhet om hur regelsystemet ska tillämpas och inte sällan till skatteprocesser mellan Skatteverket och företagaren. Småföretagaren har ofta små förutsättningar att tillvarata sin rätt. Mot den bakgrunden vore det önskvärt om det tillsattes en bredare långtidsutredning med uppdrag att förenkla 3:12-systemet, som gör det möjligt för de mindre företagen och dess ägare att få del av de fördelar som regelsystemet syftar till.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg